

Z á z n a m

z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny dne 22. března 2011

Jednání Rady vlády pro národnostní menšiny se uskutečnilo dne 22. března 2011 ve 13:00 hodin v budově Úřadu vlády (nábř. E. Beneše 4, Praha 1), místnost č. 147 (1. poschodí).

Přítomní členové Rady: Ladislav Furiš (chorvatská menšina), Anna Rákoczi (maďarská menšina), Irena Nováková (německá menšina), Władysław Niedoba (polská menšina), Bc. Drahomíra Pawlitová (romská menšina), PhDr. Agáta Pilátová (rusínská menšina), Ing. Igor Zolotarev (místopředseda, ruská menšina), PhDr. Radovan Čaplovič (slovenská menšina), Ing. Karin Kubešová (srbská menšina), Mgr. Olga Mandová (ukrajinská menšina), Ing. Martin Slaný (Kancelář prezidenta republiky), Mgr. Monika Šimůnková (zmocněnkyně vlády pro lidská práva).

Hosté: MgA. Světlana Lazarová (bulharská menšina), Štefan Tišer (romská menšina), Mgr. Naděžda Vokušová (slovenská menšina), JUDr. Tomáš Kraus (židovská komunita), Mgr. Marián Sloboda (Ústav lingvistiky a ugrofinistiky, FF UK v Praze), Mgr. Daniel Vrána (Moravskoslezský kraj), Ing. Jarmila Fuchsová (Ministerstvo financí), JUDr. Blanka Bartíková, PhDr. Anna Matoušková (náměstkyně ministra kultury), PhDr. Václav Appl, JUDr. Blanka Bartíková (Ministerstvo kultury), Mgr. Helena Lišuchová (Ministerstvo spravedlnosti), Mgr. Lenka Ficová (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), Mgr. Dana Libochowitzová, Mgr. Radek Jiránek (Ministerstvo vnitra), Mgr. Jiří Luhan (Ministerstvo zahraničních věcí), George Stankevich, Vitali Tsimoshchanka (běloruská komunita), Mgr. Romana Hrabáková (Dům národnostních menšin), PhDr. Mgr. Andrea Baršová, Mgr. Gabriela Hrabaňová (Úřad vlády, sekce lidských práv)

sekretariát Rady: Milan Pospíšil, Vojtěška Hervertová, Ondřej Klípa

***

Program jednání:

1. Jmenování místopředsedy Rady za veřejnou správu
2. Rada vlády pro národnostní menšiny – informace o aktuálním složení a o novelizaci jejího statutu
3. Druhá periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v České republice
4. Novelizace zákona o obcích – informace Ministerstva vnitra
5. Zástupce bulharské menšiny ve Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy
6. Příslušné Dotační programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva kultury a Úřadu vlády
7. Monitorující návštěva k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin
8. Různé

***

Jednání vedl místopředseda Rady I. Zolotarev, po uvítání předal slovo zmocněnkyni vlády pro lidská práva, M. Šimůnkové, která byla do funkce byla vládou jmenována 16. února t.r. Ta mj. uvedla, že aktuální dokument, který již před časem prošel Radou vlády pro národnostní menšiny, návrh změny Statutu Rady vlády pro národnostní menšiny a odvolání a jmenování nových členů této rady je připraven pro premiéra, aby jej zařadil na jednání vlády. Vyjádřila

odhodlání napomáhat řešení úkolů všech šesti poradních orgánů vlády ve standardním režimu. I. Zolotarev následně oznámil dílčí změnu programu, související s pozicí místopředsedy Rady za veřejnou správu. A. Rákoczi požádala o doplnění bodu 5 programu.

Hlasování o programu:¹

ANO	NE	ZDRŽEL SE
12	0	0

Ad 1 Jmenování místopředsedy Rady za veřejnou správu

I. Zolotarev oznámil, že podle čl. 3 odst. 5 statutu Rady místopředsedu Rady jmenuje a odvolává předseda Rady po projednání v Radě. Je tedy nutno navrhnout nového místopředsedu za veřejnou správu, kterým by měla být zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Návrh bude předložen předsedovi Rady, bezprostředně poté, co bude jmenován.

Usnesení č. 104:

Rada doporučuje svému předsedovi, aby do funkce místopředsedkyně Rady vlády pro národnostní menšiny jmenoval zmocněnkyni vlády pro lidská práva, paní Mgr. Moniku Šimůnkovou.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
12	0	0

Ad 2 Rada vlády pro národnostní menšiny – informace o aktuálním složení a o novelizaci jejího statutu

I. Zolotarev uvedl, že byl připraven materiál pro vládu, který obsahuje obměnu členů Rady a Radou již schválenou změnu statutu (byla projednána Radou na jejím jednání dne 16. února 2010 – usnesení č. 94). Do konce února probíhalo připomínkové řízení, uplatněno bylo pět formulačních či technických připomínek a nyní bude dokument zaslán premiérovi k souhlasu s jeho zařazením na schůzi vlády. M. Pospíšil jej doplnil informací o tom, že hned po schválení materiálu vládou a po jmenování předsedy Rady budou novým členům Rady rozeslány jmenovací dekrety.

Ad 3 Druhá periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v České republice

I. Zolotarev připomněl, že členové Rady na minulém jednání dostali soubor podpůrných dokumentů pro sestavení podkladů ke Druhé periodické zprávě, včetně překladů příslušných dokumentů Rady Evropy. Do 15. února t.r. měly být podklady zpracovány a zaslány členy za veřejnou správu a zástupci těch menšin, jejichž jazyky jsou pod zvláštní ochranou Charty. Na základě těchto inspirací zpracoval sekretariát Rady pracovní verzi Zprávy, jejíž text byl rozeslán k připomínkám spolu s pozvánkou na toto jednání. Před jednáním Rady byla Zpráva doplněna o aktuální údaje a rozeslána elektronickou poštou. M. Pospíšil informoval, že sekretariát Rady obdržel před jednáním Rady připomínky M. Slobody a resortu vnitra. Jde o připomínky technického či formulačního charakteru. V rozpravě se Š. Tišer vyjádřil kriticky o výuce romštiny (v romštině) ve školách a o funkci asistentů pedagoga, v níž podle něj dochází k útlumu, k němu se připojila i D. Pawlitová. K otázce se vyslovila L. Ficová za

¹ Rada nebyla usnášeníschopná, hlasování je považováno za orientační, odrážející vůli hlasujících členů.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Hlavní překážkou je podle ní nedostatek kvalifikovaných pedagogů. Filozofická fakulta UK v Praze, Seminář romistiky Ústavu jižní a centrální Asie, připravuje studijní program Romština pro pedagogy. Co se týče počtu asistentů pedagoga, byl zaznamenán v posledním roce vzestup o deset míst. Ministerstvo se ještě k problému vyjádří v textu do příslušné pasáže Zprávy. W. Niedoba komentoval otázku dvojjazyčných nápisů na nádraží v Ropicích (text na str. 29 původní verze), kde v současnosti jsou pouze nápisy se jménem obce, další byly odstraněny. To vysvětlil O. Klípa, jako projev dobré vůle Českých drah v minulosti, kromě toho ČR se k nápisům na veřejných budovách nezavázala při ratifikaci Charty.

Usnesení č. 105:

Rada doporučuje, aby po zapracování připomínek zaslaných před jednáním a přednesených na něm a po vypořádání meziresortního připomínkového řízení byl předložen návrh Druhé periodické zprávy o plnění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v ČR pro jednání vlády.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
10	0	2

Ad 4 Novelizace zákona o obcích – informace Ministerstva vnitra

Na úvod I. Zolotarev rekapituloval, že iniciativa upravit příslušné paragrafy zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav, vznikla na základě poznatků shrnutých ve Zprávě o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2008. Na jedné straně šlo o to, aby v obcích, kde menšiny podle sčítání lidu sice jsou, ale neprojevují aktivitu, obec nebyla povinna Výbor formálně zřídit. Na straně druhé by mělo být umožněno příslušníkům národnostních menšin reprezentovaným národnostně menšinovou organizací v obci působící, obrátit se na zastupitelstvo se žádostí např. instalovat dvojjazyčné nápisy v těch obcích, kde složení Výboru není této myšlence příznivě nakloněno, přestože viditelný podíl příslušníků národnostních menšin o ni stojí. Návrh novelizace zákona byl součástí výše citované Zprávy a v usnesení č. 845, jímž ji vláda dne 29. června 2009 vzala na vědomí, bylo uloženo ministru vnitra navrhnout takovou novelizaci, jež bude v souladu s návrhem uvedeným ve Zprávě. Požádal o informaci Ministerstva vnitra. D. Libochowitzová uvedla, že na návrhu spolupracoval resort se sekretariátem Rady, jedná se o dvě ustanovení citovaného zákona, týkající se dvojjazyčných názvů a zřízení Výboru pro národnostní menšiny. U obou bude rozšířena možnost o podání žádosti sdružení, jež zastupuje zájmy menšiny. Na základě žádosti bude obec povinna instalovat nápisy a zřídit výbor. Ten má mít nadpoloviční většinu příslušníků národnostních menšin, s výjimkou obce, kde nebude dostatek těchto osob. Do konce tohoto roku by mělo Ministerstvo vnitra předložit návrh novelizace do vlády. Další debata se týkala otázky odlišení Výboru (jenž vzniká na základě zákona) a Komise (jinak pojmenovaného poradního orgánu zastupitelstva / Rady zastupitelstva, který vzniká na základě dobré vůle samosprávy). Š. Tišer projevila názor, že hranice 10 % pro zřízení výboru je ve větších obcích příliš vysoká. Na to reagoval M. Pospíšil s tím, že v řadě zemí Rady Evropy je procentuální požadavek oproti ČR významně vyšší. **Návrh Ministerstva vnitra bude poslán elektronickou poštou sekretariátu Rady a ten jej rozešle členům Rady, pokud možno spolu se záznamem.**

Ad 5 Členové Výboru pro dotační politiku

I. Zolotarev informoval, že výměna by se měla týkat Výboru pro dotační politiku, kde v resortu školství, mládeže a tělovýchovy došlo k personálním změnám. Dále A. Rákoczi

požádala o souhlas s výměnou zástupce v tomto výboru za maďarskou menšinu. Ta nominuje ji, předsedkyni Svazu Maďarů žijících v českých zemích. Zástupce ministerstva sdělí nominaci člena výboru na příštím jednání Rady.

Usnesení č. 106

Rada souhlasí se jmenováním Anny Rákoczi (maďarská menšina) do Výboru pro dotační politiku.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
11	0	1

Ad 6 Příslušné Dotační programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva kultury a Úřadu vlády

Obecnou informaci za Ministerstvo kultury, které administruje dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin a dotační program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, podala A. Matoušková. Do výběrového dotačního řízení v Programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice v roce 2011 bylo předloženo 87 projektů, tedy o 4 více než v roce 2010 (83 projekty), od 66 předkladatelů. Jednání výběrové dotační komise se uskutečnilo dne 28. února 2011. Výsledky schválil ministr 8. března 2011. Následně byly výsledky vystaveny na internetových stránkách Ministerstva kultury a též i na stránkách Úřadu vlády. Bylo oceněno 66 projektů od 49 předkladatelů. Na jejich realizaci byla schválena dotace ve výši 7 949 000,- Kč. Tato informace se týká všech dotací, včetně dotace ve výši 1 000 000,- Kč pro Občanské sdružení Slovo 21, Praha, na projekt Světový romský festival KHAMORO, která byla poskytnuta na základě usnesení vlády ČR ze dne 7. dubna 2003 č. 347. Rozpočet pro rok 2011 na Podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin je ve výši 9 524 000,- Kč, tedy o 844 000,- Kč více než u vázaného rozpočtu roku 2010. Po zkušenostech z minulého roku, kdy došlo k vázání finančních prostředků, si odbor regionální a národnostní kultury, který program administruje, ponechal rezervu ve výši 1 mil. Kč. S ohledem na nižší úroveň předložených projektů nebyla částka 8 524 000,- Kč rozdělena (pouze 7 949 tis.). Jakmile bude zřejmé, že k vázání finančních prostředků v roce 2011 nedojde, nerozdělené finanční prostředky ve výši 1 575 000,- Kč budou navýšeny a poskytnuty na oceněné projekty, a to na základě písemné žádosti o navýšení dotace pro rok 2011. Podmínkou navýšení bude předložení obsahové části projektu, s podrobným rozpočtem a zdůvodněním požadovaných položek.

B. Bartíková se vyjádřila k Programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin. Do dotačního řízení pro rok 2011 se přihlásilo 34 projektů a žádaly o částku 33 433 875,- Kč. Částka určená z rozpočtu pro tento dotační program pro rok 2011 je pouze 28 571 000,- Kč, v rámci dotačního řízení bylo podpořeno 30 projektů v hodnotě 25 753 000,- Kč. Bude vypsáno druhé kolo, v současnosti se píše rozhodnutí o přidělení dotace a v průběhu 14 dní by měly být poukazovány příslušné finanční částky. Přehled projektů v tomto dotačním programu dostali členové při projednávání tohoto bodu programu.

L. Ficová informovala o pěti dotačních programech resortu školství, mládeže a tělovýchovy, které se týkají národnostních menšin. Kriticky se vyjádřila k výzkumnému zaměření některých projektů, přičemž dochází k duplicitě a nehospodárnému využívání finančních prostředků.

M. Pospíšil o dotačním programu Podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků uvedl, že v roce 2011 se uskutečnilo 1. kolo výběrového dotačního řízení

tohoto programu. Bylo přihlášeno sedm projektů, pouze dva byly oceněny, a to jeden polské organizace a jeden obce s více než 10 % polské národnosti dohromady v hodnotě 81 000,- Kč. V pondělí 10. ledna t.r. bylo vyhlášeno druhé kolo s uzávěrkou do 28. února 2011. Do druhého kola se přihlásilo celkem 18 projektů – jedná se o 6 slovenských, 6 polských a 6 romských projektů s požadavkem na 5 mil. Kč, přičemž k rozdělení je přibližně částka 1,85 mil. Kč. Vyjádřil politování nad tím, že nebyl přihlášen ani jeden projekt zaměřený na německý jazyk. Dne 7. dubna 2011 proběhne dotační komise, která rozhodne, které projekty navrhne k podpoře.

V rozpravě kritizovala N. Vokušová výrazný pokles přidělených dotací v programu podpory kulturních aktivit u slovenských projektů. Projevila obavu, že sdružení se budou soustředit na cizelování projektů a nezbude jim čas na samotné aktivity. Je podivné, že početně malé menšiny obdržely nepoměrně větší dotaci, zpochybnila rozhodnutí Výběrové komise, že projekt, který sdružení Slovensko-český klub provozuje již šestnáct let, je nedostatečně kvalitní. Proti vyjádření Výběrové komise protestuje. Podobně uvedla I. Nováková, že německá menšina v uvedeném dotačním programu nedostala žádnou dotaci, což znamená ve skutečnosti likvidaci sdružení. I. Zolotarev se otázal, zda není možné přidělovat alespoň minimální, „existenční“ podporu v případě neúspěchu při podání projektu, zdůraznil, že dotace by nějakým způsobem měly brát v potaz dlouhodobé aktivity sdružení. M. Slaný se otázal ohledně programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin na vazbu podpory na geografické údaje o národnostních menšinách, zda je znám podíl dotace na celkových nákladech projektu a zda byla vzata v úvahu analýza periodik, publikovaná ve Zprávě o situaci národnostních menšin za minulý rok. Optal se na důvody podpory projektů veřejnoprávní ČT. A. Matoušková uvedla, že v programu podpory kulturních aktivit počet projektů převyšuje více než dvojnásobně rozpočtové možnosti poskytovatele. V. Appl připomněl, že proti loňskému roku byl navýšen rozpočet, přitom po Novém roce bylo do rozpočtu vráceno přes 140 tis. Kč. Za největší problém považuje klesající kvalitu projektů, resp. nedostatečně jasné vysvětlení položek rozpočtu projektu a jeho průhlednost. K projektům německých organizací uvedl na správnou míru, že jeden projekt podpořen nebyl a jeden byl. Hodnocení projektů ovlivňuje i vyúčtování předešlé dotace a výroční zpráva. Zdá se, že sdružení mají pocit, že na dotaci mají z principu nárok. Resort nabízí možnost separátního jednání se všemi organizacemi slovenské menšiny, kde by se nejasnosti mohly vysvětlit. Kromě toho je známo, že pracovníci ministerstva nabízejí možnost konzultace všem předkladatelům. Druhé kolo jako takové již vyhlášeno letos nebude. B. Bartíková se připojila s informací, že žádný z projektů v Programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin nebyl vyřazen z formálních důvodů, protože předkladatelé mají možnost doplnit chybějící náležitosti projektu i po uzávěrci. Na dotazy M. Slaného odpověděla souhrnně „ano“, u projektů ČT je nejvýznamnější angažmá rodilých mluvčích, což jsou mladí Romové a Poláci, kteří pořad sami připravují, veřejností je iniciativa velmi dobře přijímána. M. Pospíšil připojil k problému snížení dotací, že se také proti minulosti jednoznačně zkvalitnilo hodnocení projektů. I. Nováková pokles kvality projektů odůvodnila zčásti tím, že jsou psány neprofesionály a kritéria jsou příliš náročná. K vysvětlení V. Appl upřesnila, že jeden projekt (dílčí, činnost pěveckého sdružení) podpořen byl a druhý – který znamená podporu činnosti celého sdružení – nebyl schválen vůbec. R. Hrabáková se tázala na kritéria hodnocení projektů v uvedeném programu, ta vymezil V. Appl jako obsah projektu, rozpočet projektu a vyúčtování. O. Mandová připomněla seminář o dotacích, který resort v minulosti uspořádal, na což zdrženlivě reagoval V. Appl poukazem na nedostatek finančních prostředků. Na závěr dodala A. Matoušková, že jiná dotační řízení na Ministerstvu kultury jsou náročnější.

Ad 7 Monitorovací návštěva k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin

I. Zolotarev informoval, že ve dnech 11.–15. dubna 2011 přijede do České republiky delegace poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin, aby zde monitorovací návštěvou dovršila třetí monitorovací cyklus k plnění úmluvy. Program je zatím v jednání, jeho aktuální podoba byla rozdána účastníkům jednání Rady. Požádal všechny, aby počítali s tím, že budou osloveni k účasti v příslušný čas na příslušném místě buďto v budově Úřadu vlády ve Vladislavově ulici nebo v Domě národnostních menšin. K přípravě na setkání doporučuje sekretariát Rady využít dokumentů k monitoringu Úmluvy, jak je uveden na webu Rady.²

Ad 8 Různé

- Zpráva o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2010

M. Pospíšil oznámil, že dokument je ve stadiu zpracování, chybí část obcí, z toho dvě z Moravskoslezského kraje, kde dominuje polská menšina (Návsí, Ropice). Starostové těchto obcí byli urgováni znovu začátkem března. Stejně tak byli osloveni zástupci za národnostní menšiny v Radě, kteří dosud podklady za menšiny nedodali (zástupci romské a slovenské menšiny; zástupce řecké menšiny přislíbil dodat podklady do konce března). O příslušných kapitolách jednal dne 10. března t.r. Výbor pro dotační politiku a Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy, nemají k textu zásadní připomínky. Pracovní podoba Zprávy bude koncem dubna rozeslána k připomínkám Radě, projednána pak bude na jejím jednání dne 12. května t.r.

- Termíny jednání Rady v tomto roce
- 12. května (hlavním bodem programu bude Zpráva o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2010 a Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2010)
- 20. října (hlavním bodem programu bude sčítání lidu)

I. Zolotarev poté ukončil jednání Rady.

Ing. Igor Zolotarev
místopředseda Rady, ruská menšina

Příloha

Novelizace zákonů o územních samosprávných celcích v oblasti výborů pro národnostní menšiny (PODKLAD PRO JEDNÁNÍ RADY VLÁDY PRO NÁRODNOSTNÍ MENŠINY)

Zpracoval Pospíšil

---

² (<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/ramcova-umluva-o-ochrane-narodnostnich-mensin-6912/>).